

**Uchwała Nr XIII/80/2019
Rady Gminy w Kazanowie
z dnia 30 grudnia 2019 roku**

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2019r, poz. 506 z późn.zm.) w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz.U. z 2019r. poz. 1111 z późn.zm.) Rada Gminy w Kazanowie uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kazanów.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2020r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Szymon Wołowski
Szymon Wołowski

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIII/80/2019
Rady Gminy w Kazanowie
z dnia 30 grudnia 2019 roku

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
NA LATA 2020 - 2022**

I. WSTĘP

Program Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2022 zwany dalej „Programem” opracowany został w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1111 z późn. zm.)

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich ich członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i nie potrafiących pomyślnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych.

Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niezaradność życiowa członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

W myśl w/w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowanie wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Zgodnie z art. 176 cytowanej ustawy działania realizowane przez samorząd gminny to:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie miejsc dla dzieci,

4) finansowanie:

a) kosztów szkoleń dla rodzin wspierających,

b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,

c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1111 z późn. zm.).

2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1507 z późn. zm.).

3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1390 z późn. zm.).

4. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2277).

5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 852 z późn. zm.).

III. DIAGNOZA

Pod opieką Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kazanowie na koniec 2018 roku znajdowało się 216 rodzin, z czego 111 rodzin to rodziny z dziećmi.

Tabela Nr 1. Struktura rodzin z dziećmi objętych pomocą GOPS Kazanów.

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1	34	122
2	35	144
3	24	117
4	12	72
5	3	25
6	1	10
7 i więcej	2	20

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie, niepełnosprawność, następnie bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych, wielodzietnych oraz z problemem alkoholizmu, długotrwała lub ciągła choroba członka rodziny. Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Na terenie Gminy funkcjonuje przedszkole do którego uczęszcza 50 dzieci.

Edukacja szkolna realizowana jest w 3 szkołach podstawowych.

Dodatkowo dzieci objęte wychowaniem i edukacją szkolną z rodzin, (których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej, przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy) mają możliwość korzystania z gorących posiłków. Z nieodpłatnych posiłków w 2018 roku korzystało 247 dzieci.

Gdy dochodzi do sytuacji, w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

Rodzaj pieczy zastępczej	2018	2019
Rodziny zastępcze (Liczba dzieci umieszczonych przed 2012r)	2	1
Rodziny zastępcze (Liczba dzieci umieszczonych po 2012r)	2	3
Dom Dziecka/placówki	0	0

IV. Zasoby umożliwiające realizację programu oraz budowę gminnego systemu wspierania rodziny

1. Zasoby instytucjonalne:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kazanowie,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kazanowie,
3. Urząd Gminy w Kazanowie,
4. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kazanowie,
5. Zespół Placówek Oświatowych w Kazanowie,
6. Publiczna Szkoła Podstawowa w Zakrzówku, w Kowalkowie,
7. Biblioteki,
8. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zwoleniu,
9. Powiatowy Urząd Pracy w Zwoleniu,
10. Sąd Rejonowy w Zwoleniu,
11. Komisariat Policji w Kazanowie,
12. Zespół Interdyscyplinarny,
13. Kościół,
14. Organizacje pozarządowe.

V. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Aktywna współpraca instytucji działających na rzecz rodziny. • Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny. • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego m.in. przez pracowników służb pomocy społecznej, pedagogów szkolnych. • Baza instytucji wspierających rodzinę (w 	<ul style="list-style-type: none"> • Wysoki poziom bezrobocia. • Wysoki wskaźnik ubóstwa. • Wysokie koszty utrzymania rodzin. • Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę. • Brak mieszkań chronionych i socjalnych. • Brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych.

<p>szczegółności: policja, sąd, GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poradnictwo specjalistyczne (prawnik) • Oferty sportowe i baza lokalowa. • Funkcjonowanie placówek służby zdrowia na terenie gminy. • Funkcjonowanie placówek oświatowych. • Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bierna postawa rodziców wobec problemów występujących w rodzinie. • Utrudniony dostęp do specjalistycznej służby zdrowia. • Niska świadomość rodziców dotycząca kwestii edukacyjnych i wychowawczych. • Bezradność rodziców w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. • Brak ośrodków wsparcia rodzin na terenie Gminy. • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (m.in. terapeuta, psycholog itp.).
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Polityka państwa przyjazna rodzinom. • Zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych. • Stworzenie spójnego systemu wspierania rodziny. • Współpraca rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu własnych problemów życiowych. • Powołanie asystenta rodziny (pomoc rodzinom przeżywającym trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych). • Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny. • Edukacja rodziców. • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę. • Funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych. • Zwiększenie środków finansowych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania. • Większa aktywność organizacji pozarządowych. • Zwiększenie i zróżnicowanie bezpłatnych ofert kulturalnych. • Realizowanie programów profilaktycznych promujących zdrowy styl życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zanik więzi i tradycji rodzinnych. • Wzrost kosztów utrzymania rodzin. • Rozszerzenie zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, uzależnienia). • Zaniechanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców. • Niechęć do współpracy (m.in. brak zgody rodziców na asystenta rodziny).

VI. Cele programu

1. Cel główny: Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych

2. Cele szczegółowe:

- poprawa funkcjonowania rodzin oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
- zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
- wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

1. Cel – poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków socjalnych rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
1.	Świadczenia z pomocy społecznej rodzinom w trudnych warunkach materialnych	GOPS	2020 – 2022
2.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin ubogich posiłków w szkole i przedszkole	GOPS, Urząd Gminy, Szkoły, Przedszkole	2020 – 2022
3.	Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	Urząd Gminy, GOPS, Szkoły	2020 – 2022
4.	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów i zasiłków szkolnych	Urząd Gminy	2020 – 2022
5.	Kształcenie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.	GOPS, Poradnia Rodzinna, Szkoły	2020 – 2022
6.	Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy asystenta rodziny	GOPS, Sąd Rodzinny	2020 – 2022
7.	Podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pomagających rodzinie przez udział w szkoleniach specjalistycznych.	GOPS, Szkoły, Zespół Interdyscyplinarny	2020 – 2022

2. Cel – Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Lp.	Zadania	Realizatorzy/partnerzy	Planowany termin realizacji
-----	---------	------------------------	-----------------------------

1.	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych.	GOPS	2020 – 2022
2.	Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno – pedagogiczną (szkoła, poradnia).	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna, pedagodzy szkolni	2020 – 2022
3.	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	GKRPA, Kuratorium Oświaty, PCPR, GOPS, Szkoły	2020 – 2022
4.	Kształtowanie systemu wartości u dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	Nauczyciele, Pedagodzy, Wychowawcy	2020 – 2022
5.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.	Pracownicy socjalni, Asystent rodziny, Kurator, Pedagog, Wychowawca	2020 – 2022

3. Cel szczegółowy - Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Lp.	Zadania	Realizatorzy	Termin realizacji
1.	Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	GOPS, Szkoły	2020 – 2022
2.	Organizacje zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Szkoły, organizacje pozarządowe	2020 – 2022
3.	Uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	Szkoły, GOPS	2020 – 2022
4.	Rozwój i wzbogacanie programów profilaktycznych i edukacyjnych	GOPS, Szkoły, Policja, Urząd Gminy	2020 – 2022
5.	Promowanie aktywnego stylu życia młodego pokolenia oraz inicjowanie programów wyłaniania liderów młodzieżowych w różnych sferach życia	GOPS, Szkoły, Klub Sportowy	2020 – 2022

VII. Źródło finansowania.

Środki na realizację Programu będą pochodzić z budżetu gminy Kazanów, w tym z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, ze środków Unii Europejskiej, z programów rządowych przeznaczonych na wspieranie rodziny.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu.

Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Koordynatorem Programu jest

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Program ma charakter otwarty co oznacza, że powinien ewaluować w zależności od pojawiających się potrzeb.

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych pozyskanych przez GOPS, GKRPA, Policję, Szkoły, PCPR.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów:

1. Liczba rodzin korzystających z pomocy.
2. Liczba dzieci uczęszczających do przedszkola.
3. Liczba dzieci korzystających z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.
4. Liczba udzielonych stypendiów szkolnych o charakterze socjalnym.
5. Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.
6. Liczba osób, które uczestniczą w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie.

IX. Sposób kontroli realizacji programu.

1. W terminie do 30 marca każdego roku Wójt przedstawia Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o których mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodzin i systemie pieczy zastępczej.

X. Podsumowanie.

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywnie instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
Szymon Wolinski
Szymon Wolinski